

Курінь спеціального призначення (КСП): Сили потойбіччя на захисті України

Юліта Ран

Вікова категорія: 12-15 років (Підлітки)

Жанри: Комікси та Графічні романи

□ Про твір

Українці мужньо захищають рідну землю від загарбника. На полі бою воїни ЗСУ творять справжні дива, але водночас нашу землю боронить ще одна армія — Армія Потойбіччя (АП). Щоб протистояти загарбникам, конотопська відьма, козак-характерник, мавка, русалка, щезник та інші об'єдналися в Курінь Спеціального Призначення — один із найпотужніших підрозділів АП. І коли ворожий спецагент Хрусь отримує завдання заручитися підтримкою богині темряви і смерті Мари, Курінь змикає свої лави і стає у стрій. Адже той, хто виграє цю битву, переможе й у війні!

Чому варто прочитати:

Мальовис для дітей та юнацтва, створений з метою виховання патріотизму та демократичних поглядів, плекання людських чеснот і формування критичного мислення. Герої «Куреню Спеціального Призначення» — міфологічні істоти України, тож ідеться і про знайомство з українською міфологією. А чудові кольорові ілюстрації — особлива можливість насолодитися художнім мистецтвом сучасності.

□ Експертні методичні поради

ЗАГАЛЬНА ПОРАДА

Я належу до покоління, котре про «комікс» у дитинстві могло почути хіба у лайливому репортажі про «загниваючий Захід», тому з розумінням ставлюся до внутрішніх засторог навіть у значно молодших колег щодо цього різновиду видань у дитячому читанні. Та варто пам'ятати, що стереотипи про несумісність «мальованих історій» із вдумливим, розвиваючим і вартісним читанням дісталися нам у спадок із радянського минулого та буремних 90-х рр. XX ст., коли найпершими почали з'являтися примітивно відтворені т. з. «діснеївські» комікси для дітей.

Натомість нині «мальовані історії» — один із найпоширеніших у світі видів донесення складної інформації до спільноти у найбільш зручній для неї формі, що представляє усе жанрове розмаїття — від фентезі до військової тематики, від освітнього non-fiction — до «дівочих» романів тощо. Комікси читають «нечитаючі» діти та значна частина дорослих, які полюбляють «швидке» читання та краще сприймають візуальні образи. Комікси значно частіше, ніж

традиційну книжку, перечитують і переглядають. У коміксах важче приховати тригери чи якість недопрацьовані моменти. Комікс додає до читання насолоду від розглядання (певні моменти історії можна відтворити лише графічно) та виступає формою «терапевтичного» пом'якшення травматичних сюжетів і станів. Також візуальна складова та короткі емкі фрази легше сприймаються дітьми та краще ними запам'ятовуються.

В Україні одним із перших зразків «малюваної історії» вважають книжку Ярослава Вільшенка (псевдо Антіна Лотоцького) «Чорнокнижник з Чорногори» (Львів: Світ дитини, 1921). А першим українським коміксом – «Шовкову Державу» Василя Барищева та Фелікса Добріна (Київ: Дніпро, 1990).

— Наталя Марченко (2025 р.)

ЗАГАЛЬНА ПОРАДА

Працюючи з коміксом, варто поговорити з дітьми про персонажів, які представляють різні міфологічні сюжети з різних місць України. Скажімо, Конотопська відьма – з Полтавщини, а Шубін – із шахтарського краю. Так само спільно у лавах ЗСУ з ворогом воює вся Україна! Також можна з'ясувати з читачами, які саме суперсили притаманні кожному з персонажів у міфології, а які – лише в межах коміксу? Які ще книжки (або фільми, мультфільми) про цих героїв вони знають? Чим герої української міфології (та ж русалка чи вовкулака) відрізняються від відомих їм із сюжетів зарубіжної літератури?

Таким чином Ви спонукатимете дітей до розширення кола читання, кроку від малотекстової книжки до повнотекстової.

— Наталя Марченко (2025 р.)

ЗАГАЛЬНА ПОРАДА

Мова окупантів у коміксі передана буквально як російська. Але вона дуже смішна та неоковирна, якщо спробувати озвучити фрази вголос. Це може справити ефект відторгнення, «огидження» у дітей, які все ще спілкуються російською. Так говорити неприємно та навіть принизливо. Бути таким! мовцем не хочеться.

Тому є сенс читати книжку вголос у відповідній аудиторії. Але не коментувати. А лише дати можливість кожному «озвучити» і позитивних, і ворожих персонажів. Емоційний висновок від подібного позиціонування діти мають зробити самі.

Також варто наголосити, як мова маркує персонажів (Хрусь), як авторка наслідує замовляння, мову військовиків, жартує. Спробувати створити власні фрази, в певній стилістиці.

— Наталя Марченко (2025 р.)

ЗАГАЛЬНА ПОРАДА

Працюючи з коміксом, наголосіть дітям момент поглинання ворогів Марою та її доньками. Люди, що підкорилися волі зла, завжди стають його жертвами.

Якщо життя кожного з команди КСП чи воїнів ЗСУ (епізоди спасіння військових, Вишиці) – безцінне, життя усіх «добрих руських» – нічого не варте навіть для них самих. Саме так виглядає «нелюдь» – істота, що втратила всяку цінність як людина, ті, хто не зміг чи не захотів опиратися злу.

Українці – Герої саме тому, що всіма силами, кожний на своєму місці опираємося навалі зла, боремося, обираємо щоразу свободу і Світло.

□ Запитання для обговорення з дітьми

- Яка подія в книзі була найнесподіванішою?
- Якби ви були художником, яку обкладинку ви б намалювали для цієї книги?
- Яку емоцію викликає у вас головний герой?

PortKEY: Ресурсний центр для бібліотекарів

Методичний посібник згенеровано автоматично

□ **Дивіться медіа:** буктрейлери та відео-відгуки на сторінці книги.

[Скануйте для переходу](#)